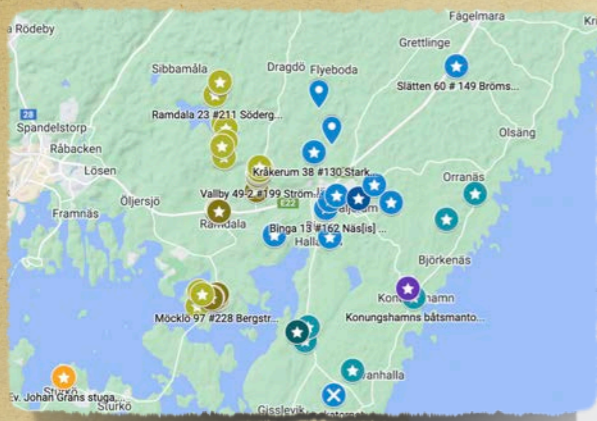

Foto: Ulla Åberg

Sätt båtsmanstorpet på kartan

Sara Rönér Janicke

Beteckning
10-krj-46
10-krj-45
10-krj-54
10-krj-53

105-121 Senoren
 – dessa har inte fått rätt
 rusthållsnummer än, utan är
 bara skrivna på hela Senoren.

- 105-121 #202 Senior
 (Senior) – Hammar

[1689-1709] Bue Olsson Brandt
 1725-1742: Nils Nilsson Struts f.1707
 1747-1752: Johan Mattsson Struts 1730-1752
 ▪ Drunknad i landsorten den 18 oktober 1752
 1753-1757: Måns Nilsson Struts
 ▪ Avskriven den 6/7 1757 efter han ställt karl i sitt ställe.
 1757-1794 Pål Kristiansson Struts 1734-1806
 ▪ Generalmantsrulla 1774: Pål Christiansson Struts. Timm
 fregatten 'Hök'.
 ▪ 11 dec 1784: "förstugan med stuga böra panelas och golv
 skäften på gaffarne"
 ▪ bodde på Möcklö
 ▪ dotter Botil Pålsson gift med både Jon Persson Struts o
 änka)
 1795-1803: Mattis Månsson Struts 1771-1803, bodde på Möcklö

Projekt-fokus

➤ Sätta ut torpen på modern karta

➤ Uppge vilka kartor som använts som källor

➤ Knyta båtsmannen till rusthållsnummer om möjligt (exv i torpsyn)

➤ Lista upp alla båtsmän som tjänat på rusthållet med hjälp av båtsmansregistren

Båtsmanstorp <=> Ryggåsstuga?

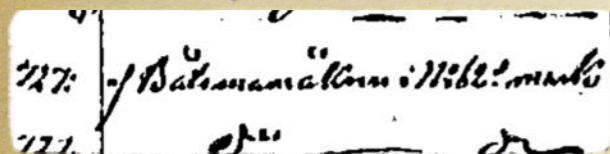
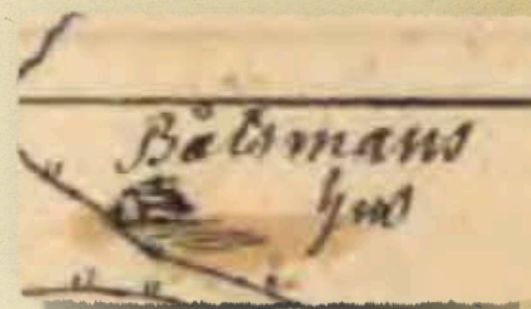
- Storlek och byggnadstyp enligt reglemente
- Vanlig byggnadstyp för stugor generellt i området
- Vakantsatta tjänster fick stugor över
- Virkesbrist gjorde att man flyttade stugor dit de behövdes.
- Står de på rätt plats?

Vad letar vi efter i kartmaterialet?

➤ Stugor med flaggor på taket

➤ Anteckningar på kartan

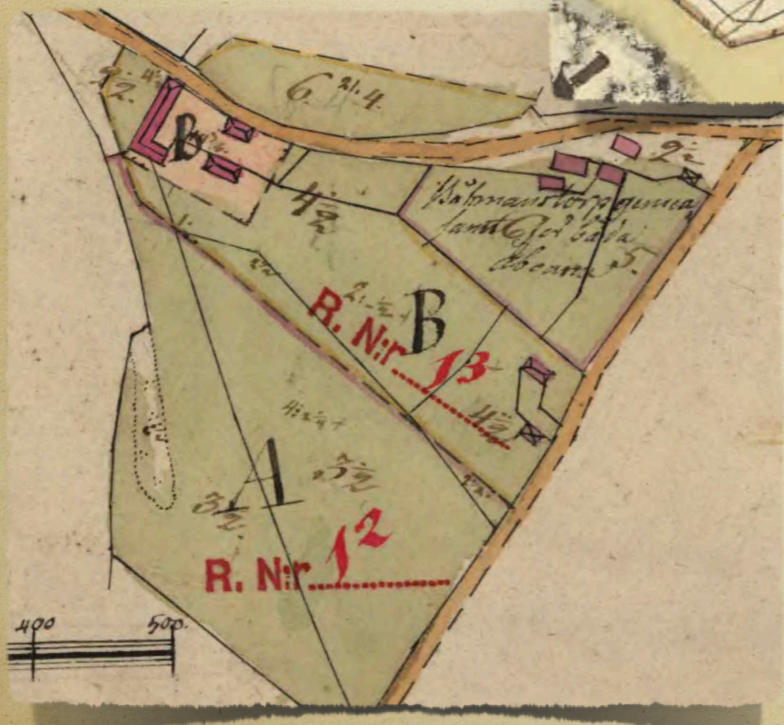
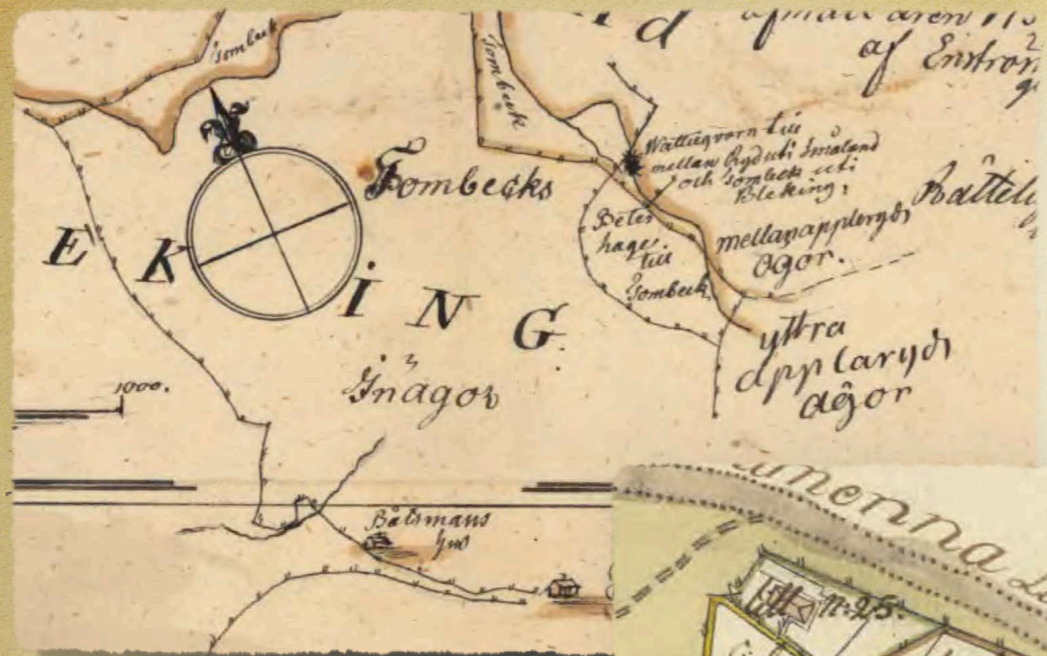

➤ Beskrivning vid siffror i ägolistorna

➤ Beskrivning i skiftesprotokollen

Beträffande Båtsmans Torpens Reglering och sedan Compagni och Krono Ombud taget behörig kännedom om förhållandet, neml. att Tjenstetorpet till N:o 212 Dahl för Krono Skatte hemmanet N:o 24 och N:o 215 Svår på hemmanet N:o 28 bibehållas äfvensom N:o 217 Ode på N:o 31. och lägenheterne för N:o 213 Lundberg på N:o 25. N:o 226 Ramström på N:o 26. N:o 222 Lillberg på N:o 35 - hvilka hafva sine tjenstetorp belagne på Inägorne hvilka ej ingått i skiftet, och således för närvarande någon åtgärd ej kan komma ifråga, samt vederlag bestrides för Båtsmännen N:o 214 Ramberg på Hemmansnumret 27 och N:o 247. Tillman å N:o 32. i vid-

Kartmaterial

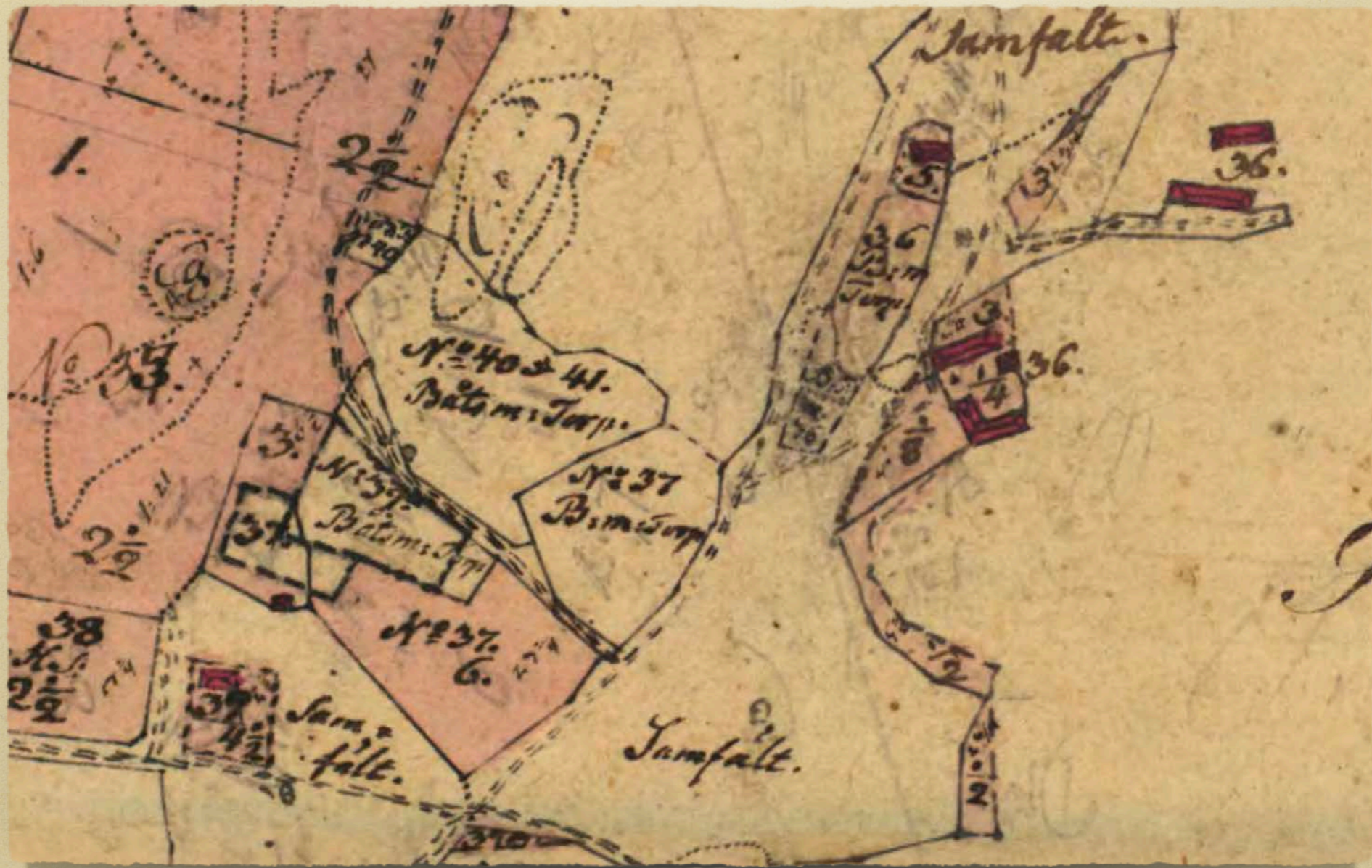
- Geometrisk jordboken
- Storskifte
- Enskifte
- Laga skifte
- Hemmanklyvningar, åbodelningar m.m.
- Avsöndringar

Geometrisk jordboken

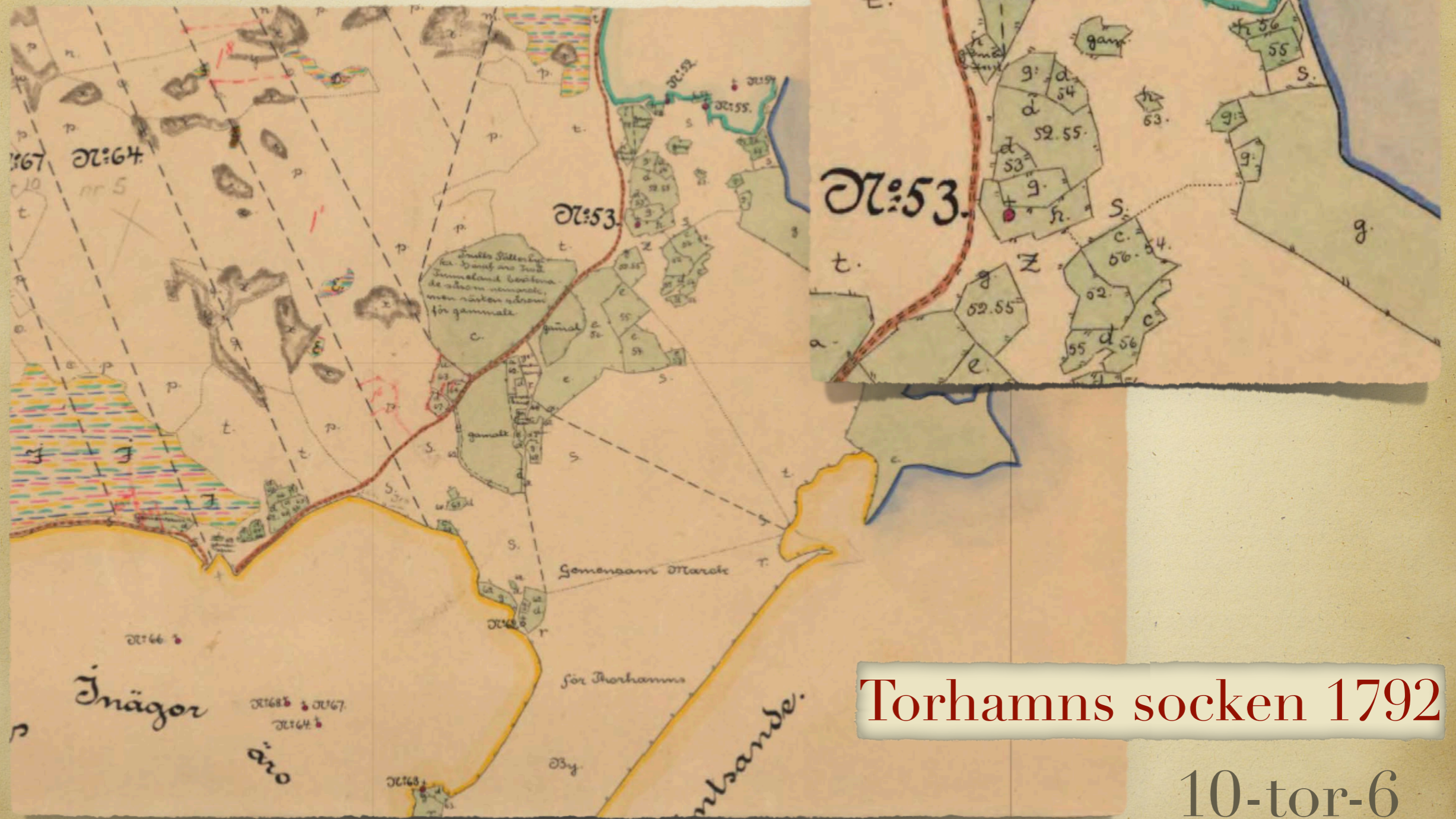
Södra Ramdala by 1693

Storskifte

Svanhalla 1812

Storskifte

Torhamns socken 1792

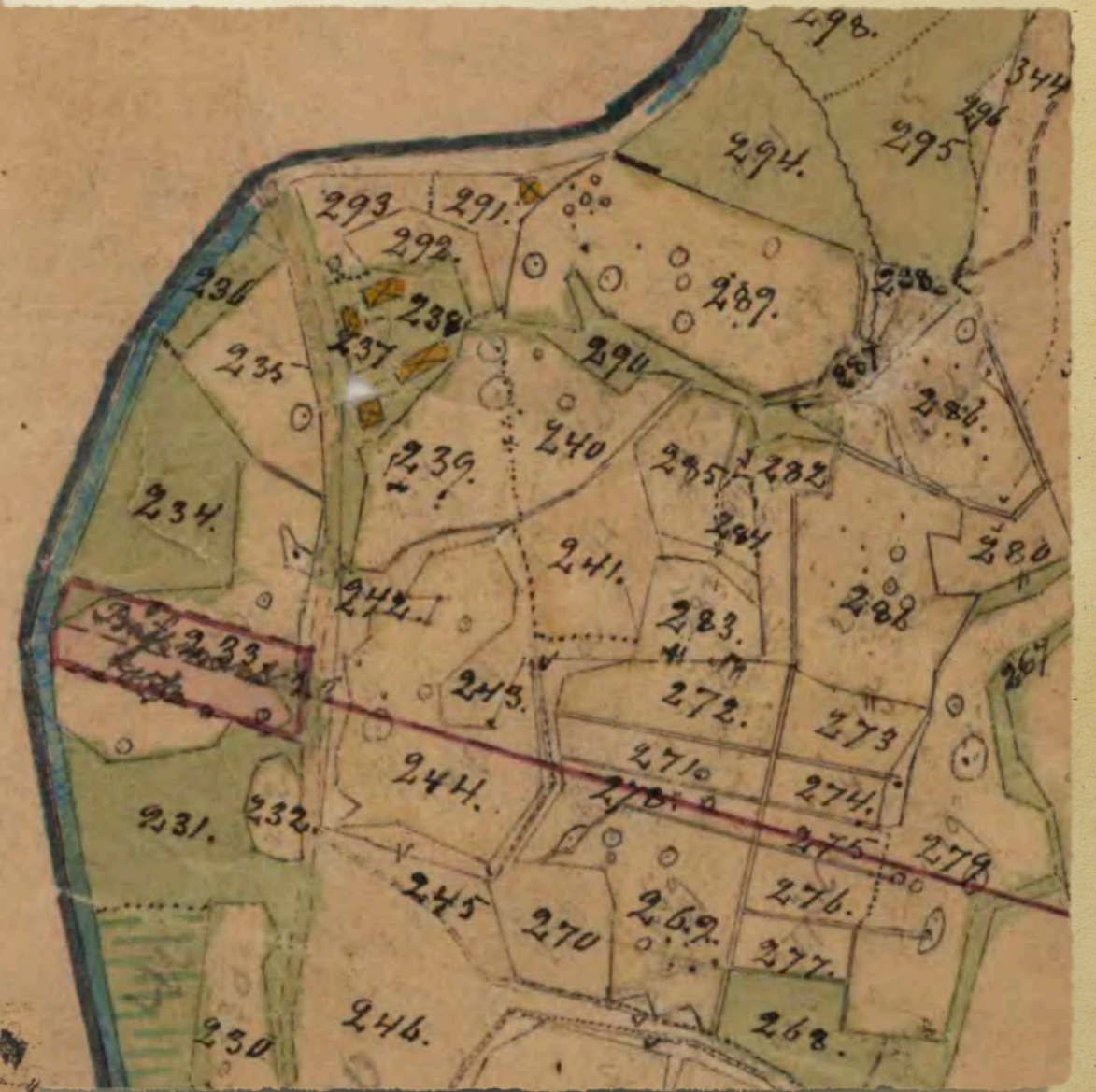
10-tor-6

Enskifte

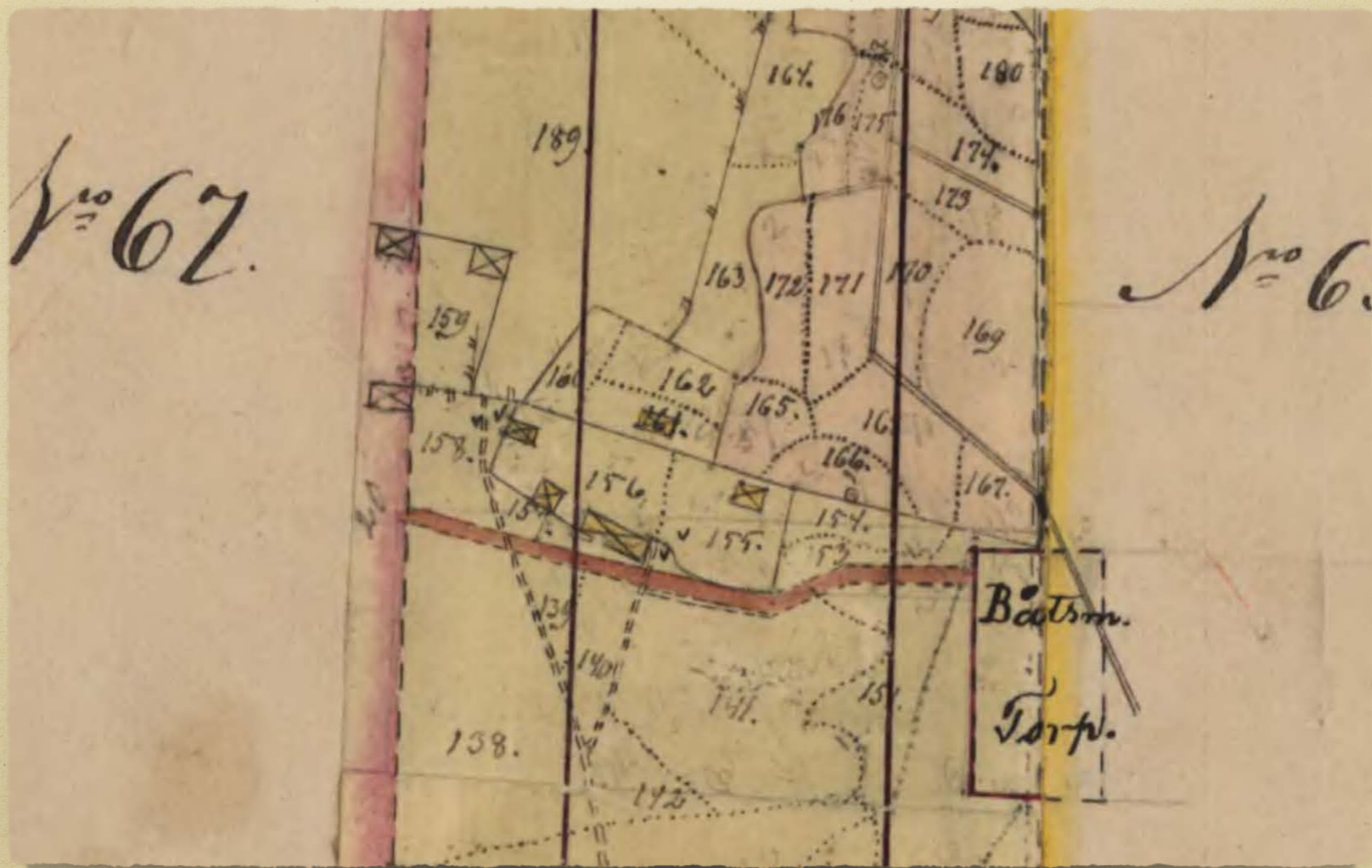
Flakulla 1813

Laga skifte

Kråkerum 1884

Hemmansklyvning

10-tor-105 Torhamn 5 1880

Var förväntas vi hitta torpen?

- Gatumarcken i byn, oftast separerat från gårdarnas tomtmarker
- I rusthållens utmarker, men ofta samlade i närheten av varandra i utmarksbyar
- Båtsmanstorp, -lycka, hus? Kartorna för markanvändning.

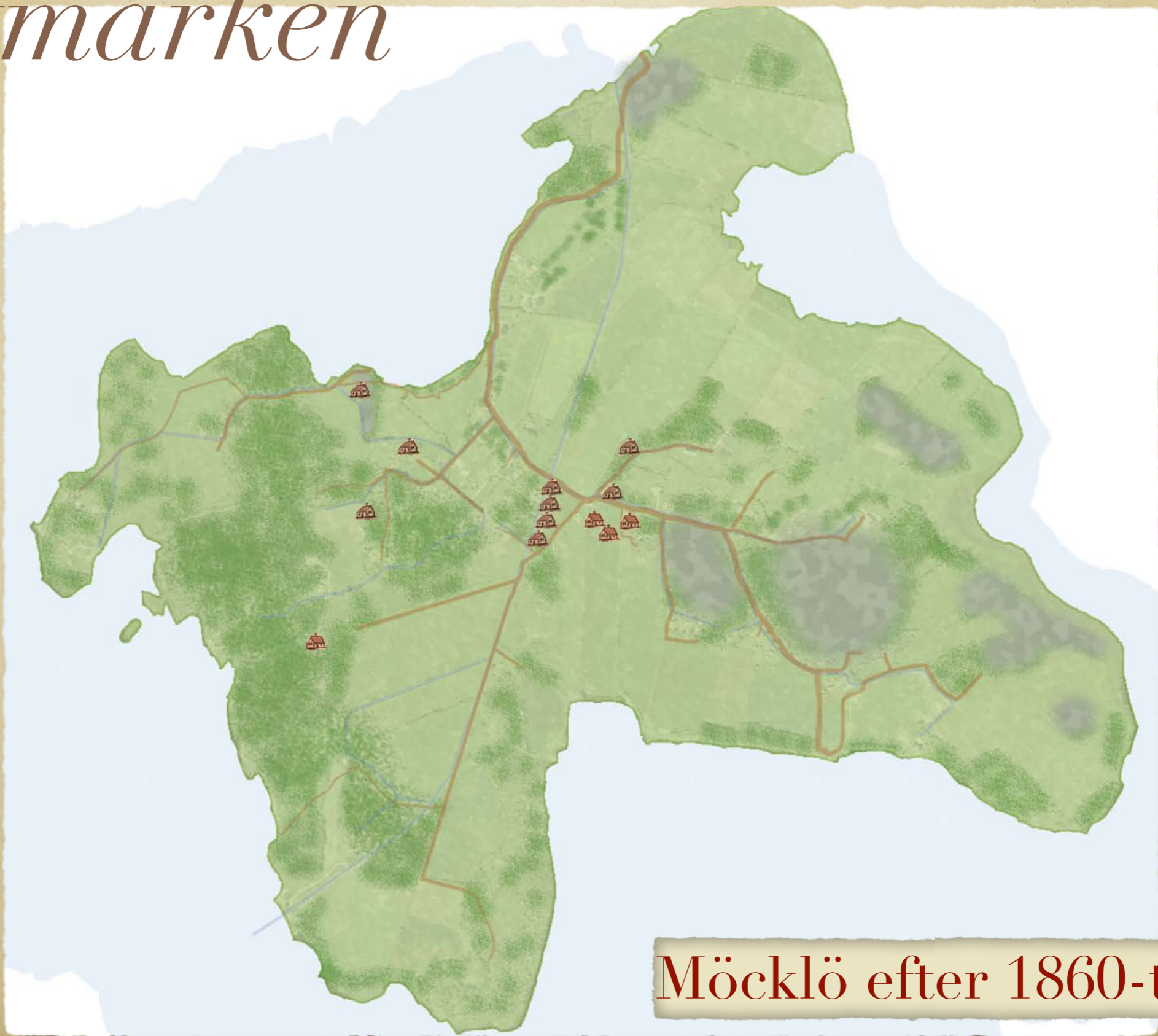

Gatumarken

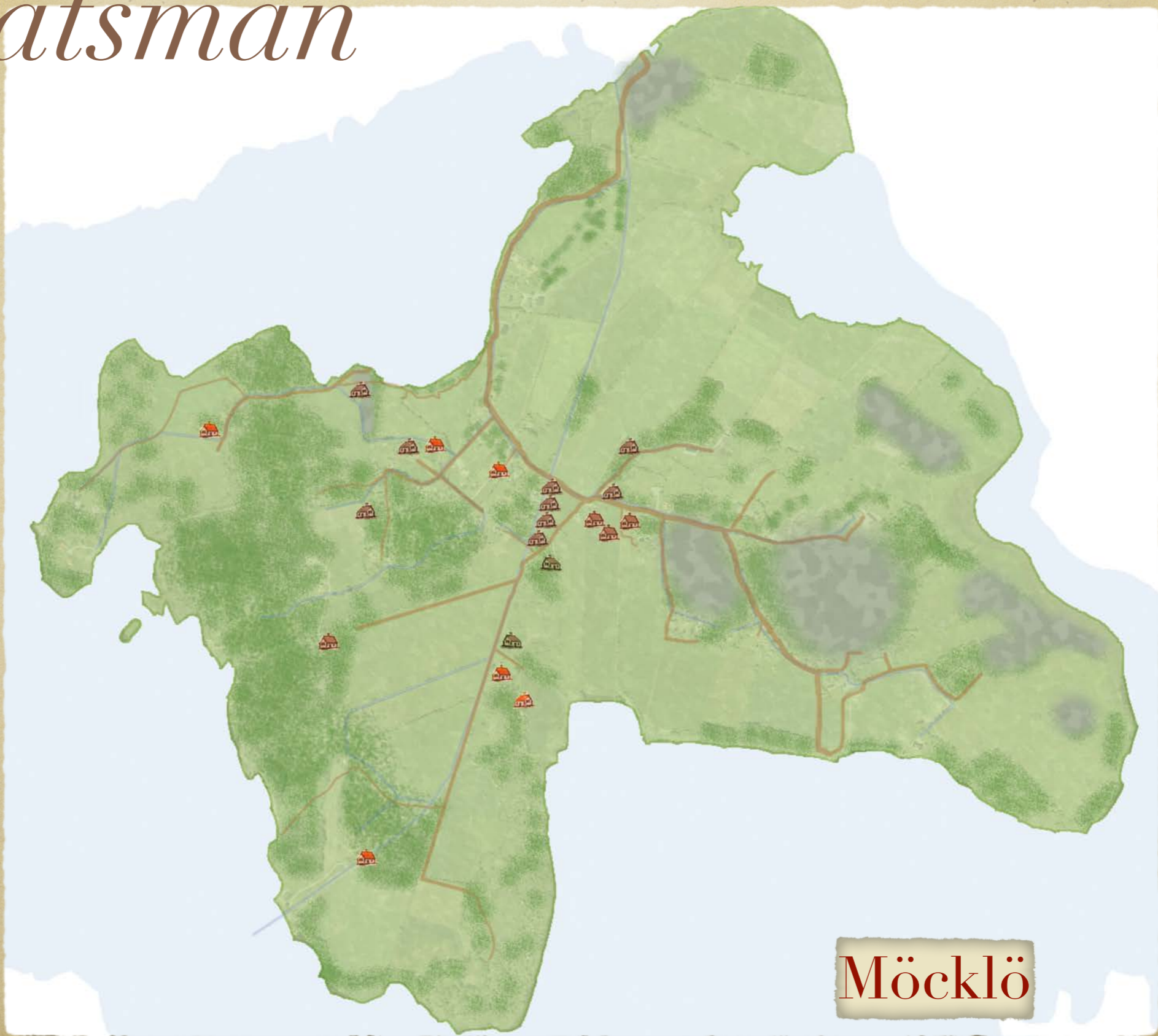
Möcklö ca 1830

Utmarken

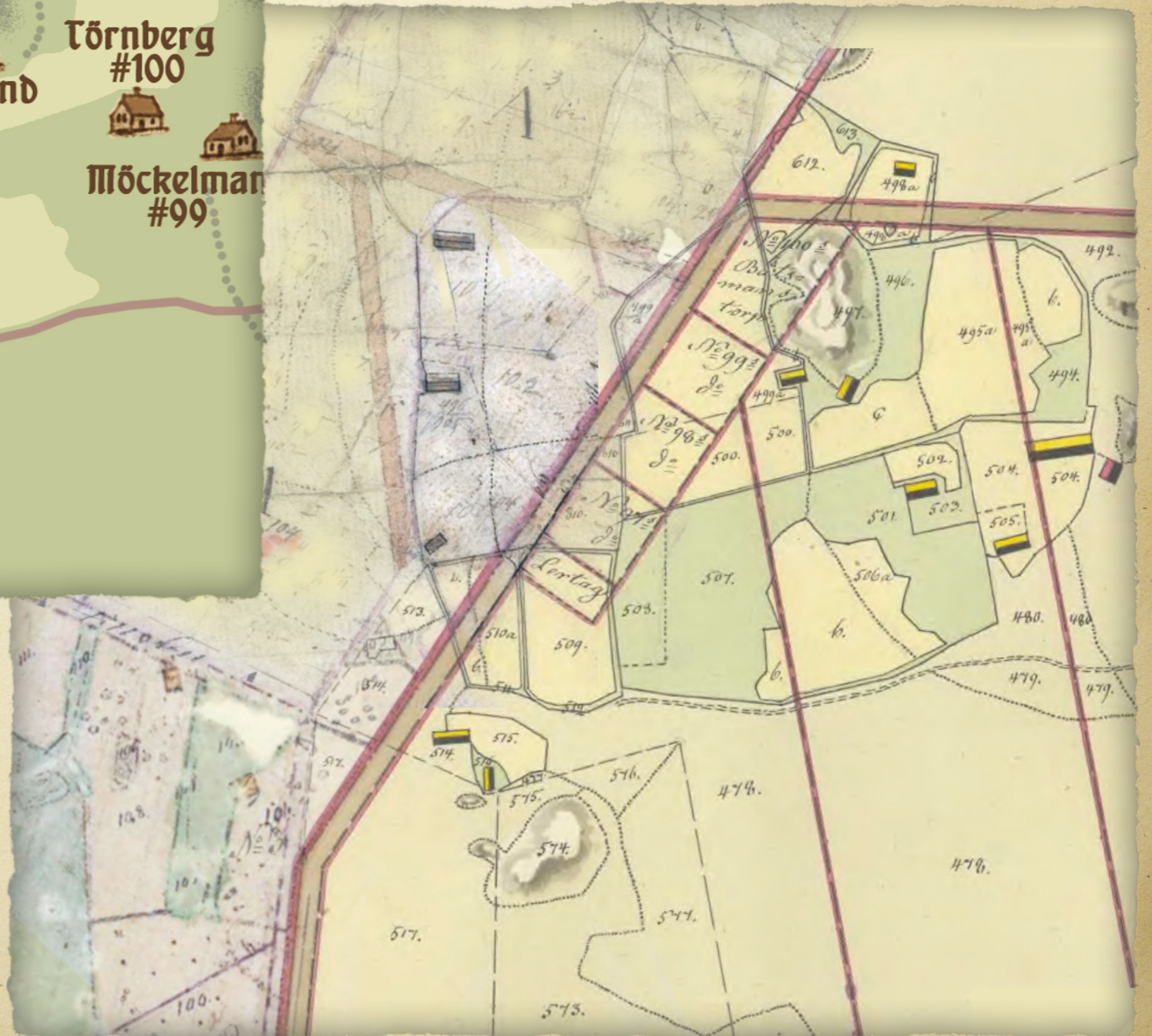
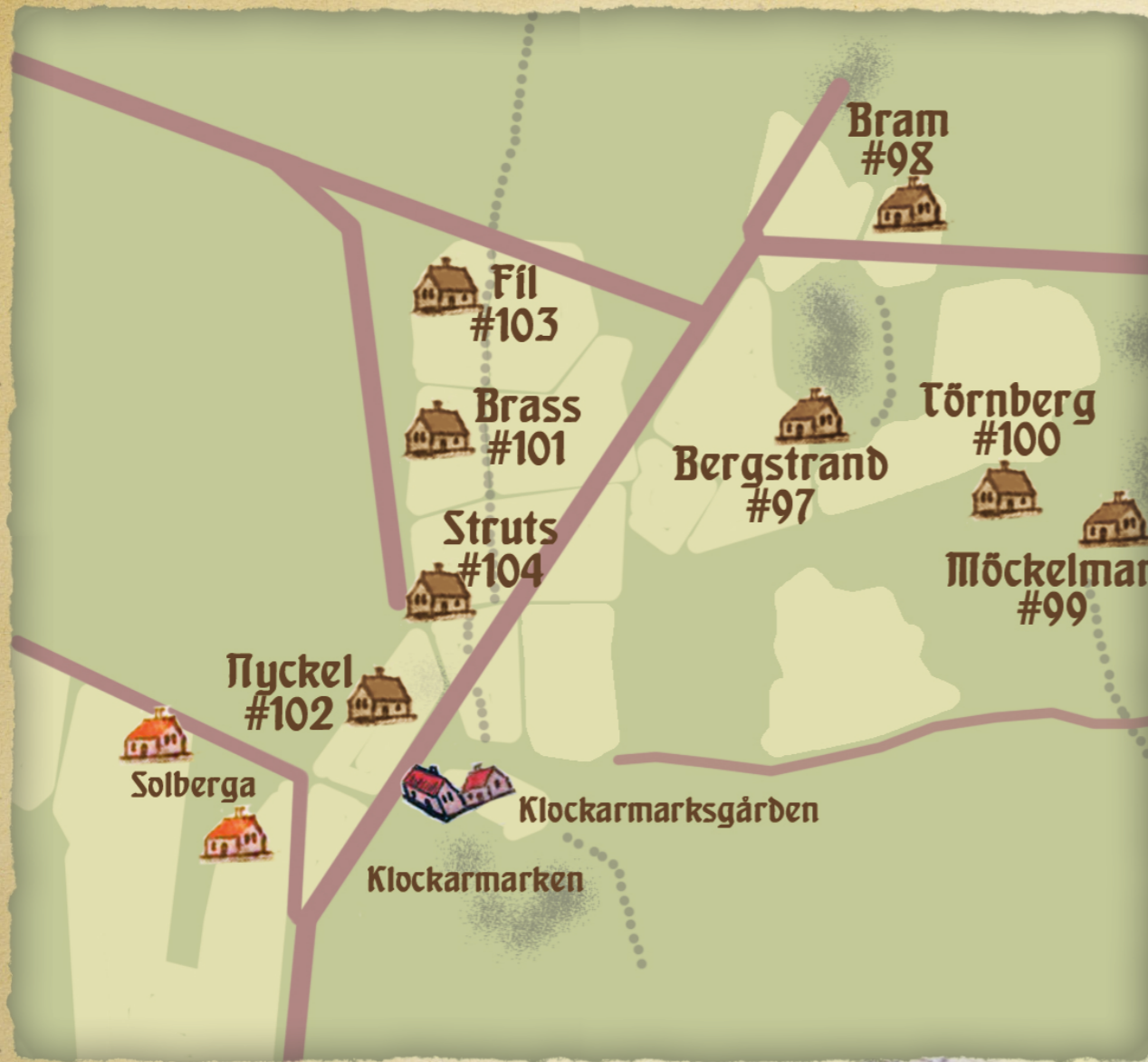
Möcklö efter 1860-tal

”Båtsmän”

Möcklö

Båtsmansbyn på Möcklös gatemark

Torp - Senoren

1704

1832

1777

1801

1915

Torps båtsmansby

1777

1832

Redovisning

➤ Koordinater i WGS 84

Ex: 56.13745, 15.82054

➤ Redovisa källor

Ex:

10-tor-60 Laga skifte 1837

Häradsekonimiska kartan blad Jämjö

Torpinventering 2004 anteckningar (ÖBH-arkiv)

✓ Torpet namnges enligt mallen

by - gårdsnummer - evt. känd fastighetsbeteckning idag - #soldatnummer - båtsmansnamn i kronologisk ordning:

🏠 Ex.

Möcklö 101 o 105 #223 Berg - Brass

Vallby 50 - 3:24 #224 Frisk - Wahlström

✓ koordinater i WGS 84

🏠

Ex: 56.13745, 15.82054

✓ källor

🏠 Ex:

10-tor-60 Laga skifte 1837

Häradsekonimiska kartan blad Jämjö

Torpinventering 2004 anteckningar

(ÖBH-arkiv)

obhbygdeband@gmail.com

*per, 1850 = om Salen Jerdret,
gar, • Torpe-plän om husrum arhaller han ar
Ligt onligt nu gallande forfattningar, men i
stället for den som jamledt nu barmande
Salen gar han ett Lap 16 onligt 1650 en
anrak - Och ville nu farstade foruma comel,
...*

Var finns (oftast) inte infon?

- Kontrakten
- Rullor, torpsyner
- Bouppteckningar

- ...men där kan du få information om utseendet på stugan, om båtsmannen hade eget torp, vem som var rusthållare för båtsmannen, värdet av stugan om den blivit friköpt efter att båtsmanssystemet slutade m.m.

Båtsmans Contract *O. Sjöhrman*

Med drungen Petter Svensson, har undertecknad rusthållare öfverenskommit, att han såvida han bliver antagen, skall tjena Båtsman för värde nummer 200 Fjeld, och i sådant afseende nu låta inskrifa sig; kommandes han, att i Legomal ärkälla Tre Riksdaler Riksgeldsfecllar, hvilka så snart han blivit antagen, till honom utbetalas; och skall han enligt författningarne ärkälla, Klud, Torp, ved, Hö, Halm, Spannemål Höft och väspunniger, Buxor och Tröja af blatt vadmal, samt öfrige klädes persedlar afven på öfrige förmåner.

Såvida vara öfverenskommit försäkras niöklö den 21 December 1840.

Sven Larsson Rusthållare *Petter Svän son* Båtsman

att Sven Larsson och Petter Svensson egendigt tecknat sine namn och Bemärken under förestående Contract, samt innehållit till riktigheten ärkant intyga på en gång närvarande vitne

Anders Olsson torpsare på niöklö

Petter Andersson dräng på niöklö

Upprättad vid Camp i Carlskrona den 21 December 1840.

Petter Svensson Fil 1840

KONTRAKT.

Undertecknade rusthållare förpligta oss härigenom att, derest *Drungen Carl* *Oskar Andersson* *Myckelman* *Jörsta* *Indelnings-Campagne*, till honom utbetala i lega 6 Rdr Rmt och återjemte *Ärligen*, vid de tider författningarne bestämma, tillhandahålla honom följande löneförmåner, nemligen:

- 1:o. Kontant lön fyra Rdr Rmt i enlighet med 16 § i Roteboken; *1 Rdr i Mars, 3 Rdr i August*
- 2:o. Torp-hus, i enlighet med Kongl. Brefvet den 16 November 1858;
- 3:o. Den torpjord *Som förklarad i innehäft.*
- 4:o. Vedbrand, enligt öfverenskomnelsen den 24 April 1848, nemligen: *4 famnar kjostr ved, femman Jalur höjst låg, uträddt till gonten inom skäret.*
- 5:o. Mulbete för en ko, då unspråk derpå göres; *klud, rotens skor.*
- 6:o. Två tunnor spannmål, hälften råg och hälften korn; *3 skanner på tunnan.*
- 7:o. Till foder 30 lispund hö och 40 lispund halm af fullgod beskaffenhet.

Med utrednings- och beakttnads-persedlarne samt i öfrigt Båtsmannens rättigheter och skyldigheter förhållas efter författningarne.

Af detta kontrakt äro fyra lika lydande exemplar upprätlade.

Möckel den 21 December 1886.

Johan August Olsson *Jouus Jonasson* *Olof Andersson*

Med förestående kontrakt förklarar jag mig till alla delar nöjd; som ofvan

Carl Oskar Andersson Myckelman

Claus Larsson

Härvid på en gång närvarande vittne:

Hedger Jonasson

Ofoanbemälda *Drung Carl* *Oskar Andersson* som är född den *3 December 1858* i *Rapsvåle* Socken af Blekinge Län, har i dag blivit approberad till båtsman för N:o *24 Myckelman* vid *Blekinge Läns Jörsta* Indelnings-Campagne, och förestående kontrakt dervid af undertecknad godkändt att hålla från och med den *1 Mars 1887* Alligande det rusthållarne att å Lands-Contoret ofördrägligen anmäla rekryten till inskrifning, samt af Contraktet derstädes afstemma två exemplar, hvaraf det ena försedt med inskrifningsbevis, återtages och bör till undertecknad återställas.

Carl Larsson

den 21 December 1886

Edm. Nordin

Comp.-Chef.

Karl Möckelman 1887

Torpsyn 1784-85

Stoklo¹. 105. Jons Nilsson. - 223. Kattis Berg.
101. Jön Ohlsson. - -

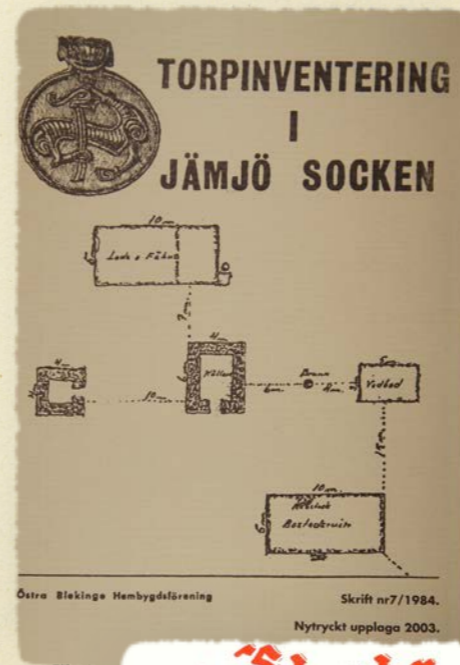
d. 11. Decemb.
Sjömilitiekontoret 2.
Regementsskrivaren
för båtsmanshället

Karlskrona station:
Sjömilitiekontoret 2,
Regementsskrivaren
för båtsmanshället

Har andra forskare gjort halva jobbet redan?

- Torpinventeringar
- Bygdeböcker
- Artiklar i tidningar

Blekinge Släktforskarförening

VÅRA REGISTER ▾ AVSKRIFTER ▾ BLEKINGE ▾ ÄMNEN ▾ BOKHANDEL LÄNKAR EVENEMANG OM OSS ▾ EFTERLYSNING

Blekinge Båtsmansregister

De tidiga båtsmännen i Blekinge och i vårt båtsmansregister

År 1680 fick Karlskrona sina stadsprivilegier och samtidigt hade beslutats att där bygga en ny örlogsbas för Sverige. Det gamla indelningsverket var också under förändring och i början av 1680-talet infördes delvis en ny organisation.

Samtidigt hade ledningen för den nya örlogsbasen förstått att en stor del av manskapet som skulle bemanna örlogsfartygen i Karlskrona måste vara förlagda i dess närhet. Därför beslutades att bygga upp en ny organisation med båtsmän i Blekinge och Södra Möre (i Kalmar län). Befolkningsunderlaget var inte tillräckligt stort i dessa områden för denna nya organisation och inte heller litade man helt på blekingebor som för bara några decennier sedan, varit danskar. En stor mängd med både befintliga och blivande båtsmän från olika delar av landet flyttades, inte sällan tvångsflyttades, till dessa trakter.

SÖK I BÅTSMANSREGISTRET

Ange ett eller flera sökbegrepp.

Förnamn:

Efternamn eller båtsmansnamn:

Född år:

Död år:

Socken eller by (Där han bodde):

Tack till ... Blekinge Södra Möre Startside Project till Gunstig Behagh

Blekinge båtsmanskompanier Gamla indelningen (- 1845)

1:a båtsmanskompaniet [BB-G1]

- Förkärla 1-12, 501-505
- Listerby 13-57, 506
- Fridlevstad 58-154
- Tving 155-251
- Hjortsberga 252-262, 507-510
- Edestad 263-285, 511-512
- Ronneby 286-391 **, 513-514
- Backaryd 304-377 **
- Hoby 392-500 (387-500)*

2:a båtsmanskompaniet [BB-G2]

- Kristianopel 1-60
- Torhamn 61-110
- Jämjö 111-168
- Ramdala 169-262, 491
- Sturkö 263-278
- Lösen + Lyckeby 279-313, 422-425
- Augerum 314-352, 356-371
- Rödeby 372-421
- Nätraby 426-490, 353-355

3:e båtsmanskompaniet [BB-G3]

ONS PORT: Ostkanten - Osthyveln - Blekinge och Södra Möre båtsmän - Blekingeband

Båtsmännen persondatabaser

➤ Blekinge
Båtsmansregister

➤ Ostkanten
även Södra Möre

[1689-1709] Bue Olsson Brandt

1725-1742: Nils Nilsson Struts f.1707

1747-1752: Johan Mattsson Struts 1730-1752

- Drunknad i landsorten den 18 oktober 1752

1753-1757: Måns Nilsson Struts

- Avskriven den 6/7 1757 efter han ställt karl i sitt ställe.

1757-1794 Pål Kristiansson Struts 1734-1806

- Generalmantsrulla 1774: Pål Christiansson Struts. Timm fregatten 'Hök'.
- 11 dec 1784: "förstugan med stuga böra panelas och golvskaften på gaffarne"
- bodde på Möcklö
- dotter Botil Pålsson gift med både Jon Persson Struts o änka)

1795-1803: Mattis Månsson Struts 1771-1803, bodde på Möcklö